سیر آفاق و انفسی در اربعین

در **مقاله قبل** توضیح بیشتری از مفهوم سیر در آفاق و انفس پرداخته شد. در این توضیح آمده بود که سیر مترادف با سفر تلقی می شود و اغلب افراد به طور معمول در مسیر شناخت راه سفر آفاقی یا همان بیرونی را در پیش می گیرند. در سیر آفاقی فرد مسیر سفر را پیش می گیرد تا به شناخت و آگاهی بیشتری برسد و حال آن که سیر انفسی ودرونی، نیازمند به تلاشی بیشتر برای تهذیب و تزکیه نفس است. در این تهذیب نفس، فرد باید به طور مرتب بر احوال و روحیات خویش نظر بیاندازد تا بتواند بر لایه های تیره و تار وجودش دست یابد. این نوع سفر یا سیر درونی بسیار دشوارتر است تا سیری در آفاق یا بیرون.

دین و مذهب همواره موجد تاثیرات عمیق، کنش و واکنش های پایدار و عمیقی انسانی و موجب توسعه جوامع بشری بوده است و انسان از همان آغاز خلقت برای شناخت و آگاهی و کشف ناشناخته‌ها، سیر در آفاق و انفس برای شناخت خود و شناخت خالق و درک کمال و هستی در سرزمین‌های مختلف را داشته است. اربعین فرصت مغتنمی است تا هر که بر مقام انسانیت، الوهیت و آزادی انسان عشق می ورزد، گامی برداشته و سیر و سفری را آغاز کند. زیارت اربعین فرصتی است تا که فرد بکوشد، سیری در آفاق و احوال دیار و مردم دیگر بکند. سفری در مسیری طولانی با گام های پیاده تا تاملی بر مسیر راه اسیرانی باشد که راه کربلا را به شام در پیش داشتند. مسیری بر تامل بر احوال امروز دوستداران قبله عشق! در هر سفری فرصت های شناخت با فراز و نشیب های بسیاری پیش روی فرد خواهد بود و در این سفر مشقت هایش بیشتر، شیرینی هایش نیز بیشتر. این سفر روی دیگرش توجه به سیر در انفس و درون فرد خواهد داشت. سفر اربعین پس از چهل روز تامل بر احوال بزرگ مردی چون حسین بن علی علیه السلام است! بخش اعظم سفر نه فقط در پیاده روی که بر تامل و اندیشه و مراقبه بر احوال درونی فرد است که «هزاران بینی که تن به سفر کند و اندکی بود آن که به دل سفر کند».

اربعین تمرین و ممارستی سخت پس از آزمونی سخت است! اربعین در پی روشن بینی فرد نسبت به واقعه عاشورایی است که در آن چون حسینی آخرین درس های والا و متعالی انسانی و الهی خویش را پیش روی جهانیان قرار داده است. انسانی که کلام به حق او همان تحقق **عدالت** فضیلت عالی به کمال آن در الگوی نه

گانه است. انسانی به این مقام راه می یابد که همه قوای خویش را به کمال دست یافته است. یعنی به تعادل رساندن همه فضایل و حذف رذایل.

اربعین، چهلمین روز از شهادت امام حسین علیه السلام یا به عبارتی چهل روز از تاملی درونی بر شناخت ما در نسبتی با انسانی کامل است. چهل روز فرصت بازبینی بر احوال و سیر انفسی در فرد است. به گزارش برخی از محققین هر چهل روز در فرد می تواند، موقعیت و وضعیت خاص و حساسی را برایش فراهم آورد. موقعیتی که فرد را می تواند از یک آشفتگی به یک دوره تازه ای منتقل کند. از این رو در بسیاری از منابع متعدد بر اهمیت این عدد چهل آمده است. به طوری که یکی از نشانه های مومن را زیارت اربعین می دانند!

به کلامی از لسان الغیب ناگفته را به آخر رسانم:

چل سال بیش رفت که من لاف می‌زنم

کز چاکران پیر مغان کمترین منم

مهشید رضوی رضوانی

ماه شید
خرد